

บทคัดย่อ

โครงการ “การประเมินความเสียหายจากอุทกภัย ปี 2554 เพื่อการฟื้นฟู กรณีศึกษาสวนส้มโอสายพันธุ์ที่ได้สินค้าคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์”

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเสียหายจากอุทกภัย ปี 2554 ของชาวสวนส้มโอสายพันธุ์ที่ได้สินค้าคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ศึกษาลักษณะความต้องการความช่วยเหลือ วิเคราะห์หาอัตราความช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อการฟื้นฟู และขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือที่ตรงตามความต้องการ สายพันธุ์ส้มโอ GI ได้แก่ พันธุ์ทองดีและขาวน้ำผึ้งที่นครปฐม และพันธุ์ขาวแตงกวาที่ชัยนาท ข้อมูลปฐมภูมิได้จากการสัมภาษณ์ผู้ปลูกส้มโอโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 43 ราย สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และจากการระดมความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์วิธีเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปลูกส้มโอ GI มีประสบการณ์เฉลี่ยมากกว่า 20 ปี ทำเป็นอาชีพหลัก และผลิตในเชิงการค้า แม้ประสบอุทกภัยร้ายแรง ผู้ปลูกเกือบทั้งหมดยังคงประกอบอาชีพนี้ต่อ ลักษณะดินส้มโอที่เสียหายมี 3 ประเภท คือ ดิน ทราย สภาพแห้ง และสภาพฟื้นฟูได้ ซึ่งสภาพแห้งพบว่ามีตายภายใน 3 เดือนหลังน้ำลด และที่ฟื้นฟูได้คาดว่าจะได้ผลผลิตร้อยละ 58.7 ของภาวะปกติ และจะให้ผลผลิตเป็นปกติภายใน 2.4 ปี ผลการประเมินความเสียหายจากอุทกภัยปี 2554 ของผู้ปลูกส้มโอ พบว่า ดินส้มโอส่วนใหญ่ตาย จากการสำรวจพื้นที่ 506.24 ไร่ มีมูลค่าความเสียหายของดินส้มโอ 28,098,785.32 บาท หรือเฉลี่ย 55,504.87 บาท/ไร่ มูลค่าความเสียหายสินทรัพย์ลงทุนน้อยมาก คือ มูลค่าซื้อใหม่เฉลี่ย 2,440 บาท/ไร่ และค่าซ่อมแซมเฉลี่ย 2,474 บาท/ไร่ ความต้องการความช่วยเหลือ พบว่า ต้องการเงินช่วยเหลือมากที่สุด โดยส่งความช่วยเหลือผ่าน ธ.ก.ส.

“ค่าฟื้นฟู” หมายถึง รายจ่ายที่คาดว่าจะผู้ปลูกส้มโอ GI จะต้องใช้เพื่อการปรับปรุงสวนส้มโอให้กลับคืนมาสู่ภาวะปกติ ซึ่งอัตราความช่วยเหลือที่เหมาะสมไม่จำเป็นต้องเท่ากับค่าฟื้นฟู ให้ขึ้นกับภาครัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันพิจารณาภายใต้เงื่อนไขสภาพแวดล้อม ข้อเสนอจากการวิจัยให้ที่อัตราร้อยละ 50 ของค่าฟื้นฟู และเป็นไปตามระดับความเสียหาย ดังนั้นแบบจำลองที่ 1 ดินส้มโอที่ยังไม่ให้ผลผลิตเสียหาย ค่าฟื้นฟูเท่ากับค่าปลูก + ค่าไร่ที่ขาดหายไป 3 ปี ถ้าเสียหายทั้งหมด ค่าฟื้นฟูกรณีปลูกสภาพไร่ = 97,109.22 บาท/ไร่ และกรณีกร่องปลูก = 112,063.21 บาท/ไร่ แบบจำลองที่ 2 ดินส้มโอที่ให้ผลผลิตได้แล้วเสียหาย กรณีตายค่าฟื้นฟูเท่ากับค่าปลูก + ค่าไร่ขาดหายไป 3 ปี + รายได้ปีที่เสียหาย ถ้าเสียหายทั้งหมดค่าฟื้นฟูกรณีปลูกสภาพไร่ = 150,442.05 บาท/ไร่ และกรณีกร่องปลูก = 165,396.04 บาท/ไร่ กรณีฟื้นฟูได้ค่าฟื้นฟูเท่ากับร้อยละ 50 ของรายได้เฉลี่ยต่อปี ซึ่งกรณีปลูกสภาพไร่ = กรณีกร่องปลูก = 26,666.42 บาท/ไร่ แบบจำลองที่ 3 สินทรัพย์ทุนเสียหายไม่ควรนำมาวิเคราะห์เป็นค่าฟื้นฟูเพราะขึ้นกับความสามารถในการจัดการของผู้ประกอบการ แต่ควรได้รับการพิจารณาด้านสินเชื่อกรณีพิเศษ และแบบจำลองที่ 4 การลงทุนปกป้องสวนจากอุทกภัย ไม่ควรนำมาวิเคราะห์เป็นค่าฟื้นฟู เพราะการสร้างคันดินใหญ่เพื่อป้องกันอุทกภัย ควรเป็นความรับผิดชอบของภาครัฐในการแก้ปัญหาเชิงนโยบายของแต่ละพื้นที่

ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 เพื่อหาคำตอบว่าผู้ประสบภัยมีใครบ้างประสบความเสียหายในระดับใด มีค่าฟื้นฟูเท่าใดและรายได้อะไรบ้างที่ต้องการความช่วยเหลือ ขั้นที่ 2 เพื่อหาคำตอบว่าภาครัฐพิจารณาความช่วยเหลือที่จะให้แก่ผู้ประสบภัยครอบคลุมเกี่ยวกับความช่วยเหลือด้านใดบ้าง และอัตราความช่วยเหลือที่ดีเป็นมูลค่าว่าควรกำหนดให้เท่าใด ขั้นที่ 3 เพื่อดำเนินการ ส่งความช่วยเหลือที่ภาครัฐอนุมัติ (ตามขั้นตอนที่ 2) ให้แก่ผู้ประสบภัย ตามบัญชีรายชื่อผู้ขอรับความช่วยเหลือ (ตามขั้นตอนที่ 1) ผ่านกระบวนการทำงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ข้อเสนอแนะต่อผู้ปลูกส้มโอ GI ได้แก่ การตามหาสายพันธุ์-นำกลับคืนถิ่นเพื่อคงไว้ซึ่งการได้รับ GI และควรสร้างเครือข่ายเพื่อรักษาดินพันธุ์ไว้ที่แหล่งปลูกของเครือข่าย ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ ได้แก่ การตรวจสอบความเสียหายกรณีไม่ผลควรดำเนินการ 2 ครั้ง คือ หลังน้ำลด และ 3 เดือนหลังน้ำลด ควรจัดทำฐานข้อมูลของแต่ละพื้นที่ให้ถูกต้อง ครบถ้วน และตรวจสอบกับหน่วยงานอื่นได้ ควรมอบความช่วยเหลือให้ตรงตามความต้องการของผู้รับ ควรพิจารณาการให้ความช่วยเหลือเป็นเงินกู้ไม่มีดอกเบี้ย ควรให้การช่วยเหลือในการรื้อสวนเอาต้นตายออกและปรับที่ปลูกใหม่โดยสนับสนุนด้านเครื่องจักรและช่วยเหลือในการสร้างคันดินล้อมเพื่อป้องกันน้ำท่วม

Abstract

“2011 Thailand’s Flood Damage Assessment for Recovery: A Case Study of Protected Geographical Indicated Pomelo Varieties”

The objectives of this research were to evaluate 2011 Thailand's flood damage on the protected geographical indication pomelo orchard, to study the need of support from the GI pomelo growers, to analyze the suitable rate of support for the recovery and the support procedures that satisfied the need. The GI pomelo were Thong-Dee and Khao-Nam Poeng at Nakhon Pathom, and Khao-Tangkwa at Chainath. The primary data was collected from 43 samples of pomelo growers by using purposive sampling and brain-storming of the stakeholders and using descriptive analysis.

The result showed GI pomelo growers had an average of experience more than 20 years as their main occupation and commercial farm. After the terrible flood, most of the growers still kept on growing pomelo. The damaged pomelo trees had three characters, including dead, critical, and recoverable. The critical character was found dead three months after the flood relieved. The recoverable group was estimated to produce 58.7 percents of the normal circumstance's production, and would be fully recovered in 2.4 years. From the evaluation of 2011 Thailand's flood damage on the pomelo growers, most of the pomelo trees died. Surveyed 506.24 rai had assured that damage value of pomelo trees was 28,098,785.32 Baht, or 55,504.87 Baht/rai. The loose of investment assets was little; the average repurchase cost was 2,440 Baht/farm and average restoration cost was 2,474 Baht/farm. The main need of support was money by distributing through Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives.

Recovery cost means the estimate expense that GI pomelo growers would need to spend to normalize the pomelo orchard. The rate of support for the recovery did not need to evenly match the recovery cost. Government and stakeholders would have to determine under the condition of environment. The research advised 50 percents of recovery cost and depended on the level of damage. The first model was the damage on non-production pomelo trees. Recovery cost stacked up with growing cost and three years of loosed profit. In the worst case that all trees were damaged, recovery cost was equal to 97,109.22 and 112,063.21 ฿/rai of dike and ditch technique, respectively. The second model was the damage on productive pomelo trees. In the case that the tree died, recovery cost equal to growing cost and three years of loosed profit and the profit in the year of damage. In the worst case, recovery cost was equal to 150,442.05 and 165,396.04 ฿/rai of dike and ditch technique, respectively. In the case of recoverable, recovery cost was equal to 50 percents of average annual income. The recovery cost of dike or ditch technique was equal to 26,666.42 ฿/rai. The third model was the damage on the capital assets, which should not be analyze for recovery cost as it was depended on management ability of the growers. However, special credit would be determined. The fourth model was the investment to protect pomelo orchard from the flood, which also should not be analyze for recovery cost as it was responsibility of government to build ridges and plan policy to solve the problem.

The support procedures have three steps.

Step I: Find and locate the victims. Evaluate the level of damage and recovery cost. List the victims who need support.

Step II: To find out which problem the government will grant support to the victims and estimate the rate of support.

Step III: Distribute support, which government has granted (from step II), to the victims in the list (from step I) through the process of the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives.

The recommendations to the GI pomelo growers were to bring back the species, maintain GI pomelo, and create interconnection to reserve their species. The recommendations to the government were to double check the damage on fruit tree, one after the flood was relieved and again three months later. Moreover, government should have created the data base of local area that is correct, complete and can be checked with other agencies. The support provided should have satisfied the victims need. The credits provided should not collected interest. The support should included clearing the field, razing the dead trees and fixing the field with machine. The ridges to protect growers from the flood should be provided by the government.